

Predstavljamo *Suvremena pitanja* – *časopis za prosvjetu i kulturu*

Odgoj i prosvjeta nesumnjivo su stvarnosti od presudna značenja za ljudsku zajednicu i svakoga njezina člana. Bilo kakav oblik napretka bez njih bi bio nezamisliv, a društvo bi bilo osuđeno na brzu propast. Stoga je odgajanje jedna od najdelikatnijih i najzahtjevnijih ljudskih djelatnosti, ali je istodobno i najčasniji posao koji se, radi li se predano, nikada ne može adekvatno nagraditi. S tim na umu skupina djelatnika s raznih prosvjetnih razina, na čelu s prof. Ivanom Sivrićem, odlučila je pokrenuti časopis koji bi stručno, moderno i nadasve pristupačno tretirao probleme vezane uz tu kompleksu stvarnost imajući pritom na umu poraznu činjenicu kako na hrvatskom govornom prostoru u Bosni i Hercegovini nema specijalizirane periodike ovoga tipa, što je pak odraz opće dezorijentiranosti i nesnalaženja u novonastaloj poslijeratnoj situaciji.

Samo ime časopisa govori mnogo. Nazivom *Suvremena pitanja* želi se upozoriti na svevremensku aktualnost odgojnih pitanja te ukazati na potrebu što dinamičnijega i kompetentnijega njihova rješavanja respektirajući pritom zahtjeve moderne pedagogije i neprestano se referirajući na njezine najnovije rezultate. Budući da je kultura polazište i najbliži objekt pedagoške djelatnosti, držalo se nužnim doticati se i kulturoloških tema, posebice onih koje se tiču naše baštine. Stoga u podnaslovu *Suvremenih pitanja* stoji: *časopis za prosvjetu i kulturu*.

Matica hrvatska Mostar osnivač je i nakladnik časopisa, a registriran je u Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije. Od Centra za ISSN Bosne i Hercegovine koji je pri Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci u Sarajevu dobio je svoj međunarodni standardni broj koji se dodjeljuje za serijske publikacije. Izlazi dvaput godišnje. Do sada su svjetlo dana ugledala četiri broja (travanj 2006., listopad 2006., svibanj 2007. i listopad 2007.).

Suvremena pitanja objavljuju originalne znanstvene i stručne radove iz prosvjete i kulture te disciplina koje obrađuju teme iz toga područja, kao i znanstvena priopćenja, recenzije, vijesti iz prosvjetnoga i kulturnoga

života te vijesti iz reformskih procesa koji nisu drugdje objavljeni. Radovi su raspoređeni u šest rubrika. Naslov prve rubrike glasi "Prosvjeta". Tu se nalaze članci koji s različitih aspekata (filozofskoga, psihološkoga, sociološkoga, teološkoga, informatičko-tehničkoga itd.) tretiraju najaktualniju pedagošku problematiku, osobito onu vezanu za tekuću reformu svih razina školstva u Bosni i Hercegovini. Do sada su objavljeni sljedeći članci: (u prvom broju) "Utjecaj globalizacije na visoko obrazovanje: pogled iz BiH", autora prof. dr. sc. Željka Šumana; "Strateški ciljevi EU i obrazovanje i odgoj u BiH", doc. dr. sc. Izabele Dankić (Raguž); "Izazovi adolescencije", mr. sc. Tee Vučine; "Odabrana obrazovna i NPP terminologija – neki predloženi termini, definicije i napomene", priredio prof. Ivan Sivrić; "Psihološko-pedagoški problemi implementacije reforme osnovne škole", prof. dr. sc. Lidije Pehar; "Pravogovorne vježbe u nižim razredima osnovne škole", prof. Marinka Jovanovića; "Psihičke razvojne faze učenika i mogućnosti realiziranja nastave povijesti", prof. dr. sc. Vladimira Vege; (u drugom broju) "Potreba reforme obrazovanja i obrazovanje reforme potreba", autora Ivana Sivrića; "Neka ograničenja primjene eksperimenta u pedagoškom istraživanju", prof. Marinka Jovanovića; "Sredstva za uspješno realiziranje nastave povijesti", prof. dr. sc. Vladimira Vege; "Ovisnost o drogama", prof. Dragice Ćorić; "Odgoj u Platonovu i Aristotelovu promišljanju", prof. Mate Bunitića; "Reforma visokoga školstva u sustavu stvaranja poslušnoga svijeta", prof. dr. sc. Pere Marijanovića; (treći broj) "Školstvo između re-formiranja i deformiranja", prof. dr. Mladena Bevande; "Neki filozofski prinosi suvremenoj odgojnoj praksi", mr. sc. Ivice Musića; "Koncentrični krugovi u nastavi prirode i društva", autorâ Radice i Marinka Jovanović; "Suvremena viđenja poučavanja stranoga jezika u postmetodno doba", doc. dr. sc. Izabele Dankić (Raguž); "Posebne jezične teškoće", autorice Ivane Šimić; "Prispodobe o Božjem milosrđu u programu školskoga vjeronauka", sestre Zdenke Kozine; "Je li informatizacija i humanizacija", prof. Slavice Pavlović; (četvrti broj) "Moralnost, moralna psihologija i narcisoidna psihološka kultura", autorâ prof. dr. sc. Mire Jakovljevića i dr. sc. Sane Nađ; "Odgojem uvjetovane teškoće i poremećaji u ponašanju", prof. Dragice Ćorić; "Razvojne posljedice različitih roditeljskih stilova odgoja", dipl. psihologinje Sandre Jovanović; "Pedagogija

i pedagozi između prošlosti i sadašnjosti kroz vizuru nekih pedagoških antinomija”, prof. dr. sc. Mladena Bevande; “Prirodoslovljem do baštine u osnovnoškolskom obrazovanju odraslih”, prof. dr. Dragane Mamić; “Rad u kombiniranom odjeljenju”, autorâ Radice i Marinka Jovanović; “Utjecaj suvremenih inovacija u nastavi na prostornu strukturu nove škole”, mr. sc. Mladena Arapovića; “Kratak osvrt na probleme školstva u Hercegbosanskoj županiji”, autora Marka Ančića.

U rubrici naslovljenoj “Studija” objavljuje se središnji članak broja koji na najvišoj znanstvenoj i stručnoj razini obrađuje neku pedagošku temu. U prvom broju to je bio članak mr. sc. Ivica Musića pod naslovom “Odgoj za vrijednosti”. U njemu se ukazuje na nužnost holističkoga pristupa odgojeniku, što uključuje i intelektualni, i moralni, i estetski, i svaki drugi vid odgoja. Središnji članak drugoga broja nosi naslov “Vjerski odgoj i odgojno-obrazovna paradigma suvremene škole”. Tu dr. sc. don Ante Pavlović razmatra vjerski odgoj koji je integriran u ciljeve suvremene škole i koji doprinosi skladnom razvoju svih djetetovih dimenzija. “Emocionalna inteligencija u školskom kontekstu” naslov je studije trećega broja, a autorica je mr. sc. Tea Vučina. Ona upozorava na važnost razvijanja emocionalne inteligencije čiji izostanak može rezultirati delikventnim ponašanjem djece. U studiji četvrtoga broja (“Pripremanje školskoga ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi”) mr. sc. Snježana Šušnjara iznosi temeljne elemente modernoga shvaćanja osnovne škole koji omogućuju uključivanje svih učenika u odgojno-obrazovni proces i razvijanje njihovih individualnih posebnosti.

Iako članci iz prva dva broja nisu podvrgnuti recenzentskom postupku (osim onoga dr. sc. Ante Pavlovića), prema ocjenama stručnjaka riječ je o vrlo kvalitetnim radovima koji zadovoljavaju najviše znanstvenoi-straživačke kriterije. Stoga je uredništvo za treći broj odlučilo kvalitetnije radove dati na ocjenu kompetentnim stručnjacima kako bi ih kategorizirati prema općim standardima prema kojima se razlikuju četiri vrste članaka: izvorni znanstveni članak, prethodno priopćenje, pregledni te stručni članak.

U rubrici pod naslovom “Iz kulture” u prvom broju objavljeni su sljedeći članci: “Vrijednost arhivskih dokumenata”, mr. sc. Stjepana Ivanko-

vića; "Identitet baštine", autorice Ivanke Miličević-Capek; "Predstavljamo Narodnu knjižnicu Mostar", prof. Mire Pehar; "Kateter mix", prof. dr. sc. Ive Čolaka; "Drvo u kiparstvu XX. stoljeća (Moore, Arp, Ružić)", akademskoga kipara Borisa Jovanovića. U drugom broju: "CIP i ISBN broj u knjižničarstvu i nakladništvu", autorice Ines Ovčar; "Muzej franjevačkoga samostana na Humcu", fra Milana Jukića; "Širokobriješki 7. mediteranski festival dokumentarnoga filma", prof. dr. sc. Ive Čolaka; "Zaboravljena veličina: uz 100. obljetnicu smrti Ante Jukića", mr. sc. Stjepana Ivankovića. U trećem broju: "Što treba znati o registraturskoj i arhivskoj građi", mr. sc. Stjepana Ivankovića; "Stećci na planini Ljubuši", mr. sc. fra Roberta Jolića; "Knjižnica franjevačkoga samostana na Humcu", autora Tomislava Primorca. Četvrti broj: "8. mediteranski festival dokumentarnoga filma u Širokom Brijegu", prof. dr. sc. Ive Čolaka; "Umjetnička djela i muzej franjevačkoga samostana Šćit", prof. Josipa Grubeše.

"Književni prilog" naslov je četvrte rubrike. U prvom broju objavljena je "Priča za laku noć", Dubravke Brajković. "Voltaireova smrt" naslov je priče Ivana Grubišića iz drugoga broja *Suvremenih pitanja*, a Miljenko Mića Stojić napisao je literarni uradak pod naslovom "Nož" koji je publiciran u trećem broju. Književni prilog četvrtoga broja uradak je mlade spisateljice Danijele Ančić s intrigantnim naslovom "Priča".

Peta rubrika pod naslovom "Prilozi" sadržava razne prikaze, recenzije, izvješća, razmišljanja i sl. Posljednja rubrika znakovita naslova "In memoriam – Učitelji tiho odlaze" posvećena je prosvjetnim djelatnicima što su netom preminuli. Na kraju časopisa doneseni su bibliografski podatci suradnika u konkretnom broju te upute potencijalnim suradnicima.

Osim po kvalitetnim radovima, *Suvremena pitanja* prepoznatljiva su i po vrhunskoj tehničkoj i likovnoj opremljenosti. Isticanje posebno važnih dijelova teksta, autorova fotografija uz naslov članka, kombiniranje dviju boja u tekstu, ilustracije u koloru – sve to pridonosi posebnosti i privlačnosti ovoga časopisa. Stoga i ne čude vrlo pozitivne reakcije znanstvene i stručne javnosti na prva četiri broja. Nadamo se da će razloga za pohvale biti i ubuduće.

Ivica MUSIĆ